

SÁMIID RIIKKASEARVI

Samernas Riksförbundet

Betessituationen

Den fråga som vi arbetar med mest just nu på SSR är betessituationen. Här kommer en beskrivning av vad vi vet just nu:

Den 7 december träffade både SSR och Sametinget sameminister Eskil Erlandsson. Det framfördes att betessituationen ser mycket allvarlig ut i stora delar av renskötselområdet och att det kommer att behövas ekonomisk hjälp från staten för att klara situationen. Vi påpekade också att samebyarna måste få snabba besked om stöd kommer att betalas ut. Det gavs inga besked om medel under mötena, utan ministern hänvisade till Jordbruksverkets pågående arbete.

Länsstyrelserna har nu genomfört en översiktlig inventering av betessituationen. Det kommer inte att göras inventeringar i alla områden eftersom det rör sig om så stora arealer. Den preliminära bedömningen är att läget ser mycket allvarligt ut i stora delar av renskötselområdet. Nu sammanställer länsstyrelserna inventeringarna och skickar dem till Jordbruksverket. Hitintills har Jordbruksverket fått in 15 ansökningar från samebyar. De kommer att sammanställa dessa ansökningar för att bedöma storleken på det ekonomiska stödet. Det rör sig uppskattningsvis om 20 till 25 miljoner kronor. Jordbruksverket kommer att begära mer pengar från departementet. Vi vet ännu inte när departementet ger besked om pengar kommer att beviljas.

SSR håller kontakten med länsstyrelserna, Jordbruksverket och jordbruksdepartementet. Vi försöker driva på så att det ska finnas pengar för dem som behöver hjälp och för att besked ska lämnas så snabbt som möjligt. Vi kommer att skicka ut löpande information när vi får den. Vi informerar massmedia löpande om utvecklingen så att också allmänheten vet vad som händer.

Vid behov av krubbor kontakta länsstyrelsen. Det håller på att utredas om bygde-medel kan användas för inköp av krubbor.

Vi och länsstyrelserna tar emot samtal från markägare från kusten där det finns renar. Vi hänvisar dem till samebyarna och säger att de ska kontakta er direkt. Det är viktigt att följa upp sådana samtal. Många gånger handlar det bara om att ni ska bekräfta att ni vet om att renarna finns där och att ni finns i området. Om samtalen inte besvaras så växer irritationen. Vi hoppas därför att ni har tid och möjlighet att besvara dessa.

Birger Mokvist, Luleå, har ringt till SSR och erbjudit hö och rundbalar till utfodring av renar. För mer information om kvalitet, mängd och kostnader, kontakta honom direkt på mobil: 070-574 08 93.

Samernas Riksförbundet

Storgatan 28, 903 21 UMEÅ

tel 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post ssr@sapmi.se.

Besök vår hemsida www.sapmi.se

Rennäringskonsekvensanalys för Norrbotniabanan

Under hösten har alla samebyar som berörts av Norrbotniabanan kontaktats och redovisat hur de nyttjar markerna idag, sommar- och vinterbeten, flyttleder och svåra passager. Det är viktigt att berörda samebyar läser igenom det material som kommer att skickas ut efter jul- och nyårshelgen så att beskrivningen av samebyarnas markanvändning är korrekt. Om beskrivningen inte stämmer eller är ofullständig, skall samebyarna kontakta konsultfirman och Banverket snarast. SSR har genom Helén Larsson deltagit i ett möte med konsultfirman och Banverket. Vi bevakar att samebyarna inte glöms bort i denna process och att materialet blir bra. Kontakta Helén om ni vill diskutera arbetet med Norrbotniabanan.

Verktyg för effektivt styrelsearbete

I dagarna skickar vi ut inbjudan till seminarium i effektivare styrelsearbete. Seminarierna hålls med början i Gällivare 11-12 januari följt av Östersund 16-17 januari och avslutas i Lycksele 18-19 januari. Seminarierna är svar på de behov som samebyarna framförde i augusti och som handlar om organisationsutveckling. Inbjudan och program skickas ut till samebyarna och finns också att hitta på SameNet under SSR. Anmälan ska ske senast 5 januari till SSR.

Kontakter med kommunerna

Nu har kommunerna kommit igång med arbetet efter valet. Ett tips är att boka möten med kommunledningen där ni finns där ni presenterar samerna och rennäringen inom kommunen. Det brukar vara uppskattat och gör att kontakterna mellan samebyarna och kommunerna förbättras. Behöver ni tips på hur ett möte kan läggas upp så kontakta Malin eller Helén.

Rättsskyddsförsäkringen

Det är nu klart att det försäkringsbolag som samebyarna har en gemensam rättsskyddsförsäkring genom SSR hos är beredda att förlänga försäkringen i ytterligare två år. Rättsskyddsförsäkringen gäller marktvister. Självriskén är 500 000 kronor, vilket innebär att försäkringen bara kan användas vid stora tvister. Samefonden har tidigare garanterat att den betalar självriskén om försäkringen måste användas. Vi hoppas att Samefonden kommer att göra detta också i framtiden och vi ska lämna in en ansökan dit. Försäkringen tecknades 1998 och sedan dess har inga samebyar blivit stämnda av markägare i domstol. Vi bedömer att det är mycket viktigt att samebyarna också i fortsättningen har denna gemensamma försäkring. Vi har förhandlat ner premien till 360 000 kronor per år (tidigare 400 000). Vi har också kvar pengar från förra årets inbetalning som vi använder i år. Samebyarna delar på kostnaden efter renantalet. Fakturor på det belopp er sameby ska betala skickas ut denna vecka. Även om ni kanske tycker att det är mycket pengar just nu, så tänk på att det är en mycket billig försäkring för att klara av eventuella rättsprocesser.

Rovdjursutredningen

Som ni säkert vet pågår det just nu en rovdjursutredning där Malin Brännström sitter med som expert. Vi framför där kravet på toleransnivåer för varje sameby och att rovdjur ska avlägsnas när nivån har överskridits. Utredningen planerar att hålla ett möte om förhållandet mellan rovdjuren och rennäringen i Jokkmokk i slutet av mars månad. Till detta möte kommer det att bjudas in renskötare från de olika regionerna. Vi återkommer med mer information om detta inom kort.

Ordförandekonferensen

Glöm inte att boka in ordförandekonferensen som ska hållas den onsdag 28 februari och torsdag 1 mars (observera att det stod fel veckodagar i Gaejsie och Jeanoes nyhetsbrev). Under konferensen kommer vi att diskutera viktiga frågor som rör arbetet i samebyarna och andra frågor som är aktuella för samebyarna.

Kansliets öppettider under jul- och nyår

Under mellandagarna kommer kansliet att vara stängt. Ni når oss då via mobilerna om det rör sig om brådskande ärenden. Efter nyår är kansliet bemannat som vanligt.

God Jul och Gott Nytt År

Malin, Ellacarin, Helén, Stefan, Britt-Marie och Lena

SSRs styrelse

PG Idivuoma (ordf) 070-651 81 76

Vaino Persson (södra Norrbotten) 0961-610 38 el 070-651 02 88

Peter Andersson (Jämtland) 070-550 77 90

Patrik Lundgren (skogsbyarna) 070-225 80 73

Kristina Hotti (norra Norrbotten) 0981-210 09, 073-021 58 58

Inger-Ann Omma (Västerbotten) 070-206 42 53

Victoria Gällman Harnesk (sameföreningarna) 070-223 56 10

Året som gick

Nu är det dags att titta tillbaka på 2006. Det har varit ett händelserikt år. De samiska frågorna har verkligen varit högaktuella. Här på SSR:s kansli har det varit full fart.

Jag har jobbat två år för SSR nu. Det är mycket som har hänt sedan dess. Det började med kris i renköttbranschen. Jag tyckte att det verkade vara en tuff fråga att jobba med. Sen har karusellen bara rullat vidare med nya utmaningar; två rättegångar om renbete (Nordmaling och Rätan), två stora utredningar om samiska rättigheter (Jakt- och fiskerättsutredningen och Gränsdragningskommisionen), tuffa förhandlingar i Härjedalen för att samebyarna ska kunna fortsätta att beta där, ny livsmedelslagstiftning och ett nytt LBU-program, Nätverk Sápmis konkurs. Och nu har vi en ny regering och riksdag som vi måste bygga upp kontakterna mot. Och en ny myndighet, Sametinget, att arbeta mot. Det finns alltså att göra.

När jag skriver det här så är det stora samtalsämnet och det stora problemet betessituationen. Det kommer att bli en mycket tuff vinter på många håll. Vi ska göra vad vi kan för att göra ert arbete lättare. Just nu försöker vi driva på så att det blir snabba besked om vilka medel som står till buds för stöd till er.

Det bästa under det här året var att vi fick ordning på ekonomin så att vi också kunde anställa Helén som näringshandläggare. Det har inneburit att vi kan jobba ännu hårdare med vissa frågor. Styrelsen har hjälpt oss att prioritera och vi jobbar på. Samtidigt måste jag vara ärlig och säga att ska vi kunna räcka till så måste SSR få medel för att anställa ännu mer personal. Vi måste kunna ge er stöd ute i regionerna. Målsättningen är att långsiktigt bygga ut verksamheten. Den stora frågan är hur vi ska få pengar till detta. Vi måste hjälpas åt att se till att vi har en stark organisation.

Att arbeta med samiska frågor är tufft, det vet ni alla. Det finns så mycket problem inbyggda i systemet och ingen vill ta ansvar för att förändra dessa. Det är att kämpa i motvind stor del av tiden. Vi har storstädat kansliet den senaste tiden. Då kommer det fram en massa gamla papper som visar att samma problem har funnits under lång tid. Man blir full i skratt när man inser att ingenting är nytt under solen.

Fast det många gånger är tufft att arbeta med samiska frågor så är det otroligt inspirerande. Ibland glömmar man bort vad arbetet egentligen handlar om. Det samiska samhället är en fantastisk tillgång och det får man inte glömma. Det finns så många fantastiska människor som gör otroliga saker. Jag hoppas att ni också kommer ihåg att reflektera över det ibland.

Tack för ert stöd under 2006! Nu önskar jag er alla en riktigt GOD JUL. Själv åker jag till varmare breddgrader och laddar batterierna.

Malin B